

รายงานการศึกษาความเหมาะสมโครงการไฟฟ้าพลังน้ำ เขื่อนปากแบง

แปลและเรียบเรียง จากเอกสารที่ปรากฏเว็บไซต์ของ สำนักเลขาธิการแม่น้ำโขง

<http://www.mrcmekong.org/assets/Consultations/PakBengBengHydropowerProject/Feasibility-Study-on-Pakbeng-Hydropower-Project-.pdf>

ณ วันที่ ๑๒ มกราคม ๒๕๖๐

โดย สำนักบริหารจัดการลุ่มน้ำโขง กรมทรัพยากรน้ำ

ข้อสงวนสิทธิ์

๑. วัตถุประสงค์ของเอกสารนี้เป็นการให้บริการเชิงข้อมูล เพื่อใช้เป็นข้อมูลอ้างอิงและใช้เป็นช่องทางในการเผยแพร่ข้อมูล ข่าวสารต่อสาธารณะ ซึ่งจะมีการพัฒนาและปรับปรุงให้ทันสมัยเมื่อมีข้อมูลเพิ่มเติมมากขึ้น ข้อมูล ข่าวสาร และเมนูต่างๆ อาจจะมีการปรับเปลี่ยน เปลี่ยนแปลงให้มีความเหมาะสม โดยไม่มีการแจ้งให้ทราบล่วงหน้าได้
๒. สำนักบริหารจัดการลุ่มน้ำโขง, กรมทรัพยากรน้ำ ยินดีและสนับสนุนให้นำเอกสาร ภาพนิ่ง นี้ไปใช้เผยแพร่ต่อได้ โดยไม่ต้องขออนุญาต เพียงแต่ให้แจ้งไว้ว่า “**ที่มา : สำนักบริหารจัดการลุ่มน้ำโขง, กรมทรัพยากรน้ำ**” ทั้งนี้ ยกเว้นการนำไปใช้ในเชิงพาณิชย์ ซึ่งต้องขออนุญาตตามกฎหมาย การนำข้อมูลข่าวสารไปใช้งานต่อ ผู้อ้างอิงไม่สามารถนำไปใช้อ้างอิงในทางกฎหมายได้ ซึ่งข้อมูลที่เผยแพร่บนเอกสารนี้อาจจะมีความบกพร่องหรือความล่าช้า หรือความไม่สมบูรณ์ การนำข้อมูลเหล่านี้ไปใช้ทั้งทางตรงและทางอ้อม ต้องอยู่ในดุลยพินิจของผู้ใช้งาน จะนำมาเรียกร้องค่าเสียหายใดๆไม่ได้
๓. ผู้อ้างอิง ถ้าสงสัยหรือประสงค์จะได้ข้อมูลเพิ่มเติมหรือสงสัย ให้ติดต่อ สำนักบริหารจัดการลุ่มน้ำโขง กรมทรัพยากรน้ำ กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม หรือต้องการข้อมูลเพิ่มเติมกรุณาเข้าไปเยี่ยมชมที่เว็บไซต์ tnmc-is.org

คำสงวนสิทธิ์ Disclaimer

เอกสารฉบับนี้แปลบางส่วนที่เป็นสาระสำคัญจากเอกสารฉบับภาษาอังกฤษที่เผยแพร่ใน เว็บไซต์ของสำนักงานเลขาธิการคณะกรรมการแม่น้ำโขง (Mekong River Commission Secretariat) www.mrcmekong.org สำหรับใช้เป็นข้อมูลเผยแพร่และ ประชาสัมพันธ์การให้ข้อมูลโครงการไฟฟ้าพลังน้ำ เขื่อนปากแบง ตามระเบียบปฏิบัติเรื่อง การแจ้ง การปรึกษาหารือล่วงหน้า และการกำหนดข้อตกลงเฉพาะ

อนึ่ง สาระที่ปรากฏในเอกสารที่แปลนี้เป็นการแปลตามความเข้าใจของสำนักงาน เลขาธิการคณะกรรมการแม่น้ำโขง โดยความถูกต้อง ใช้ได้ (Accuracy and Validity) ของข้อมูลเอกสาร ต้องอ้างอิงจากเอกสารที่ปรากฏบนเว็บไซต์ของสำนักงานเลขาธิการ คณะกรรมการแม่น้ำโขงเท่านั้น

เนื้อหา

๑. ความเป็นมา
๒. อุทกวิทยา
๓. การปรับค่าระดับน้ำสูงสุด (FSL)
๔. กำลังผลิตติดตั้ง
๕. พื้นที่โครงการ

ความเป็นมา

เขื่อนปากแบง ตั้งอยู่อยู่ในพื้นที่ เมืองปากแบง
แขวงอุดมไซ ภาคเหนือของ สปป. ลาว

เป็นโครงการพัฒนาไฟฟ้าพลังน้ำโครงการ
บนสุดของเขื่อนขั้นบันไดที่ตั้งอยู่บนแม่น้ำโขง
สายประธานตอนล่าง*

* (the first cascade of hydropower development projects on the River)

ความเป็นมา (ต่อ)

ในเดือนธันวาคม ๒๕๕๑ มีการนำส่งรายงานศึกษาความเป็นไปได้แก่รัฐบาลลาว ซึ่งได้สรุปให้กำหนดระดับน้ำสูงสุดที่ ๓๔๕ ม. รทก. ซึ่งเป็นไปตามรายงาน Mekong Mainstream Run-of-River Hydropower ที่เผยแพร่โดยคณะกรรมการแม่น้ำโขงในปี ๒๕๓๗ (ซึ่งเป็นระยะเวลาเดียวกันที่มีการเตรียมงานการตรวจสอบสิ่งแวดล้อมเบื้องต้น (IEE) โดยเป็นการดำเนินการร่วมระหว่าง Norconsult และ Earth Systems)

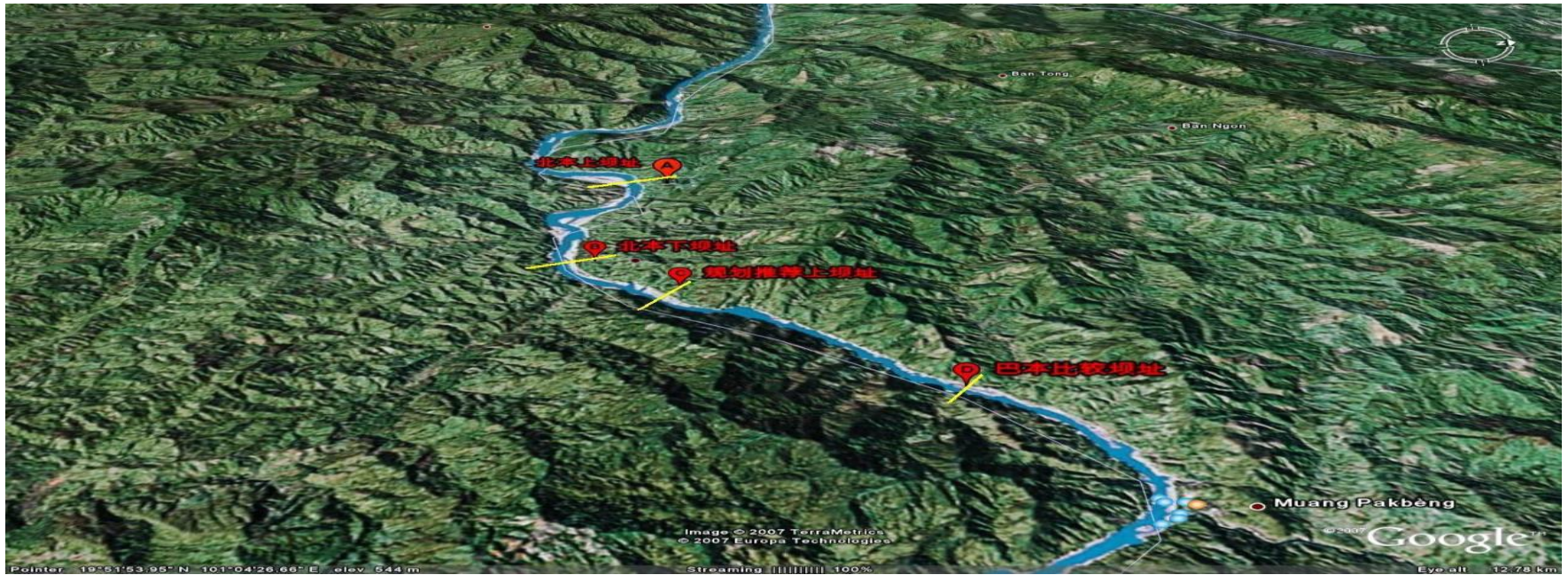
ความเป็นมา (ต่อ)

ในเดือนกุมภาพันธ์ ๒๕๕๒ รัฐบาลลาวได้จัดประชุมเพื่อตรวจสอบรายงาน และในเดือน พฤษภาคมปี ๒๕๕๒ ได้มีการระบุไว้อย่างเป็นทางการต่อรายงานการศึกษาความเป็นไปได้ ว่า“สำหรับการกำหนดค่าระดับน้ำปกติและระดับน้ำท่วมกลับ จะถูกกำหนดภายหลังจากการศึกษาการเพิ่มประสิทธิภาพ (Optimization Study) เสร็จสิ้น ซึ่งดำเนินการโดย บริษัท CNR” สำหรับ Feasibility Study Report

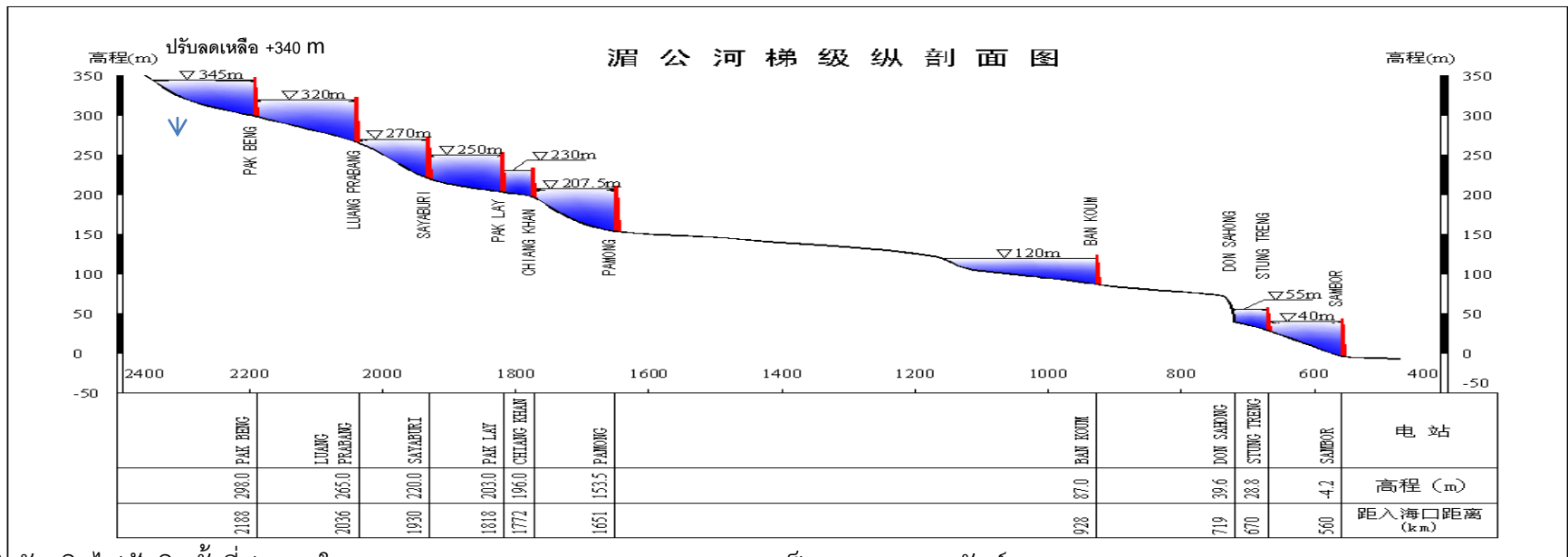
ความเป็นมา (ต่อ)

- เดือนกรกฎาคม ๒๕๕๒ CNR ดำเนินการศึกษากการเพิ่มประสิทธิภาพของโครงการไฟฟ้าพลังน้ำ ในแม่น้ำโขงสายประธาน (Optimization Study of Mekong Mainstream Hydropower) เสร็จสิ้น
- ในเดือนมกราคม ๒๕๕๓ รัฐบาลลาวได้ระบุชัดเจนว่า เพื่อไม่ให้โครงการส่งผลกระทบต่อประเทศไทย ระดับน้ำสูงสุดในการดำเนินงานของโครงการไฟฟ้าพลังน้ำเขื่อนปากแบง ไม่ควรเกิน ๓๔๐ ม. รทก.

ความเป็นมา (ต่อ)

- หลังจาก ค่าระดับน้ำสูงสุด (FSL) ถูกปรับลดจาก ๓๔๕ ม. รทก. เป็น ๓๔๐ ม. รทก. พื้นที่เสี่ยงน้ำท่วมและค่าใช้จ่ายเพื่อการชดเชยได้ลดลงมาก และรวมถึงกำลังผลิตไฟฟ้าติดตั้งที่จะลดลงจาก ๑,๒๓๐ เมกะวัตต์ เป็น ๘๕๕ * เมกะวัตต์ ตามลำดับ
- การนำเสนอนี้เป็นรายละเอียดการออกแบบภายหลังการปรับเปลี่ยนค่าระดับน้ำเก็บกักสูงสุด(FSL)แล้ว

* กำลังผลิตไฟฟ้าติดตั้งที่ปรากฏในรายงาน engineering status report เป็น ๘๑๒ เมกะวัตต์

อุทกวิทยา

- ค่าปริมาณน้ำหลากในการออกแบบ : ๒๗,๐๐๐ ม^๓/วินาที (มีโอกาสดเกิด ๑/๕๐๐)
- ค่าปริมาณน้ำหลากเพื่อการเฝ้าระวัง: ๓๐,๒๐๐ ม^๓/วินาที (มีโอกาสดเกิด ๑/๒๐๐๐)

P(%)	เชียงใหม่ (ม ^๓ /s)	หลวงพระบาง (ม ^๓ /s)	จุดที่ตั้งเขื่อน (ม ^๓ /s)
๐.๐๕	๒๙๘๐๐	๓๐๙๐๐	๓๐๒๐๐
๐.๑	๒๘๑๐๐	๒๙๖๐๐	๒๘๗๐๐
๐.๒	๒๖๒๐๐	๒๘๓๐๐	๒๗๐๐๐
๐.๕ (มีโอกาสดเกิด ๑/๒๐๐)	๒๓๘๐๐**	๒๖๕๐๐	๒๔๘๐๐
๑	๒๑๙๐๐	๒๕๑๐๐	๒๓๑๐๐

P(%)	เชียงใหม่ (ม ^๓ /s)	หลวงพระบาง (ม ^๓ /s)	จุดที่ตั้งเขื่อน (ม ^๓ /s)
๒	๒๐๐๐๐	๒๓๗๐๐	๒๑๔๐๐
๕	๑๗๔๐๐	๒๑๖๐๐	๑๘๙๐๐
๑๐	๑๕๓๐๐	๑๙๙๐๐	๑๗๐๐๐
๒๐	๑๓๑๐๐	๑๘๑๐๐	๑๕๙๐๐
๕๐	๙๗๐๐	๑๕๐๐๐	๑๑๖๐๐

** ค่าที่บันทึกได้ในปี ๒๕๐๗ ตามปรากฏในรายงาน Engineering Status Report

อุทกวิทยา(ต่อ)

- ข้อมูลอุทกวิทยาได้มีการรวบรวมมากขึ้น ซึ่งรวมถึงข้อมูลจากสถานีอุทกวิทยาเชียงแสนและหลวงพระบาง
- วิธีการเก็บรวบรวมใช้วิธีเดียวกับที่ปรากฏในรายงาน FS ฉบับสุดท้าย โดยค่าการไหลเฉลี่ยรายปีที่เขื่อนปากแบง คือ ๓,๑๖๐ ม^๓/วินาที

ม.ค.	ก.พ.	มี.ค.	เม.ย.	พ.ค.	มิ.ย.	ก.ค.	ส.ค.	ก.ย.	ต.ค.	พ.ย.	ธ.ค.	หนึ่งปี	
๑,๓๕๐	๑,๐๖๐	๙๑๒	๙๗๓	๑,๔๔๐	๒,๗๔๐	๕,๔๕๐	๗,๗๗๐	๖,๗๗๐	๔,๔๙๐	๒,๙๕๐	๑,๘๗๐	๓,๑๖๐	ม ^๓ / วินาที
๓.๕๖	๒.๘๐	๒.๔๑	๒.๕๗	๓.๘๐	๗.๒๓	๑๔.๔	๒๐.๕	๑๗.๙	๑๑.๘	๗.๗๘	๔.๙๓	๑๐๐	%

การปรับค่าระดับน้ำสูงสุด(FSL)ในฤดูน้ำหลาก

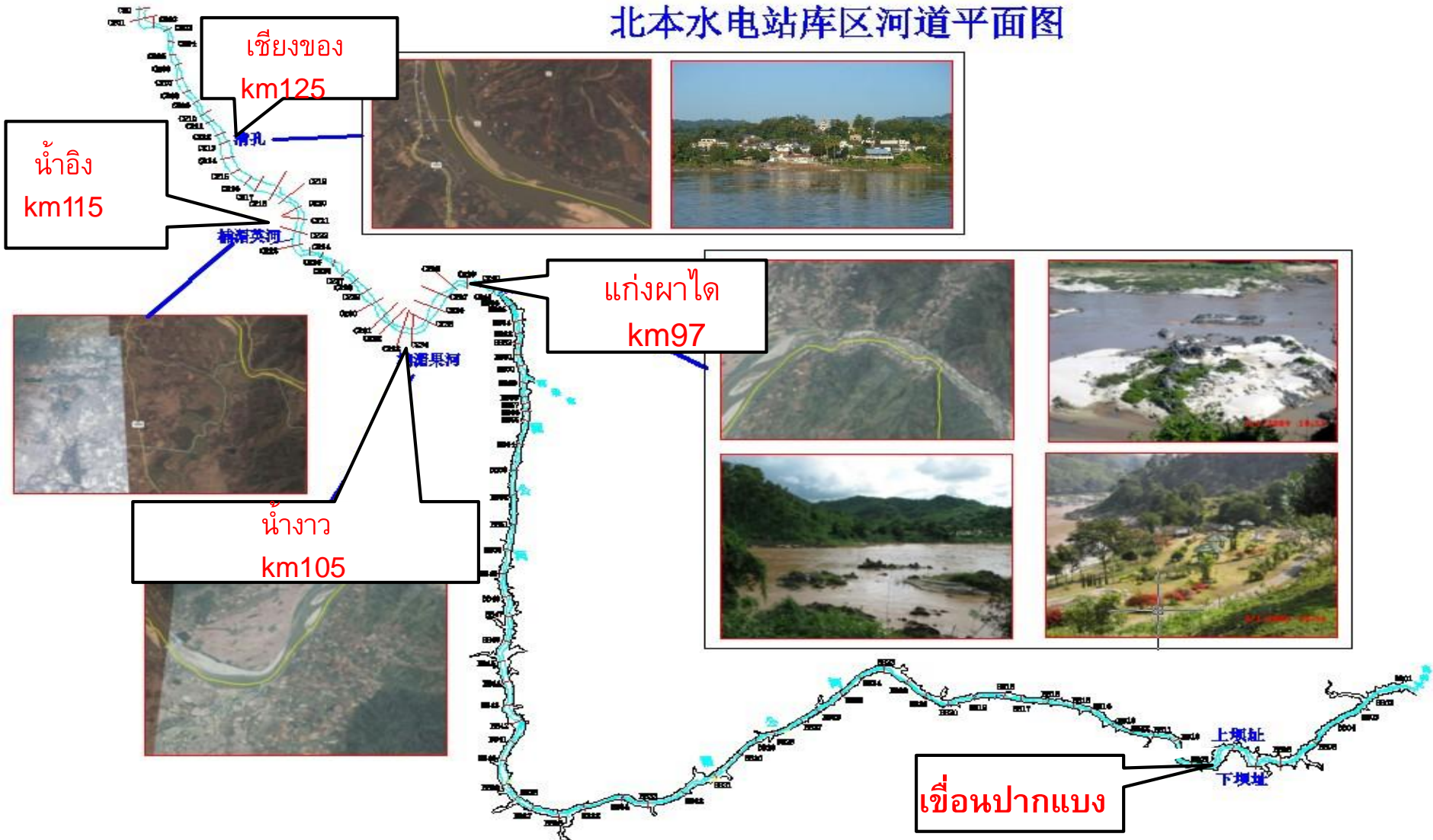

การปรับค่าระดับน้ำสูงสุด (FSL) ในฤดูน้ำหลาก

- ปัจจัยหลักสำหรับการกำหนด ค่าระดับน้ำสูงสุด (FSL) ในฤดูน้ำหลาก
 - ระดับความสูงสันเขื่อนถูกกำหนดจากระดับน้ำหลากเพื่อการเผื่อระวังที่ ๓๔๓.๘๑ ม. รทก. ซึ่งภายหลังได้ปรับเผื่อค่าระดับเป็น ๓๔๔.๐๐ ม. รทก. (มีโอกาเกิด ๑/๒๐๐๐)
 - รัฐบาลลาว(วันที่ ๕ มกราคม ๒๕๕๓)ได้ระบุชัดเจนว่าการดำเนินงานของโครงการไฟฟ้าพลังน้ำปากแบงจะต้องไม่ส่งผลกระทบต่อแก่งผาโต และคำแนะนำที่เป็นเป็นทางการ ที่ระดับน้ำในฤดูกาลน้ำหลากไม่ควรเกิน ๓๔๐.๐๐ ม. รทก. (๒๗๐๐๐ ม^๓/วินาที มีโอกาเกิด ๑/๕๐๐)

ตำแหน่งที่ตั้งสถานที่สำคัญตามระยะห่างจากปากแวง

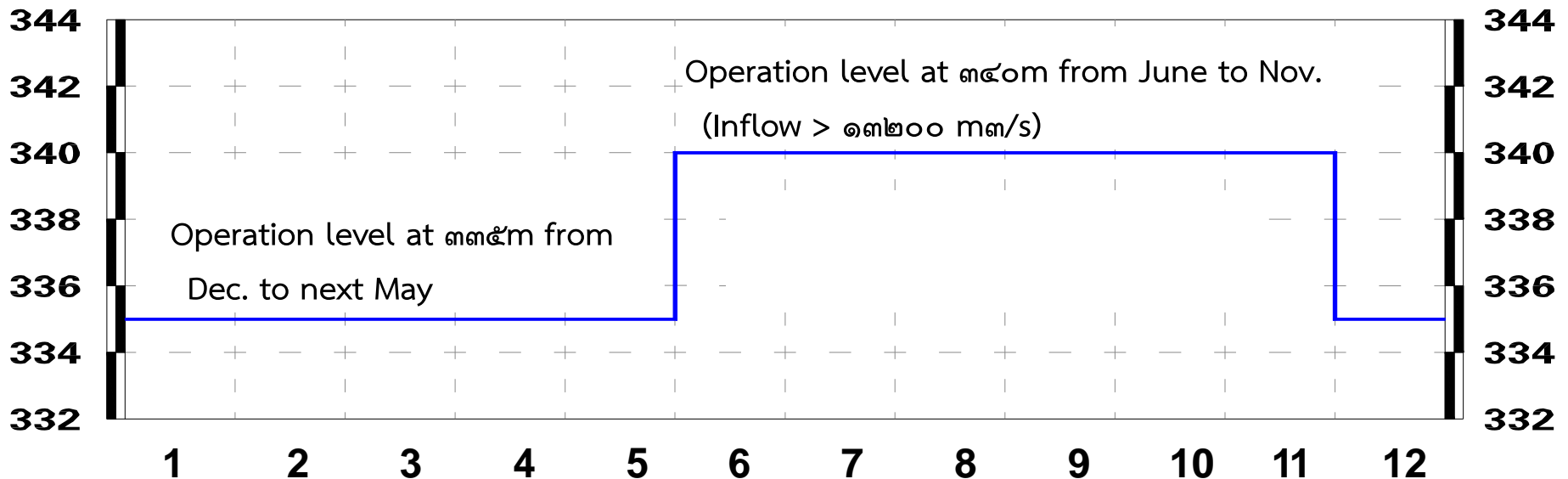
北本水电站库区河道平面图

การปรับค่าระดับน้ำสูงสุด (FSL) ในฤดูน้ำหลาก(ต่อ)

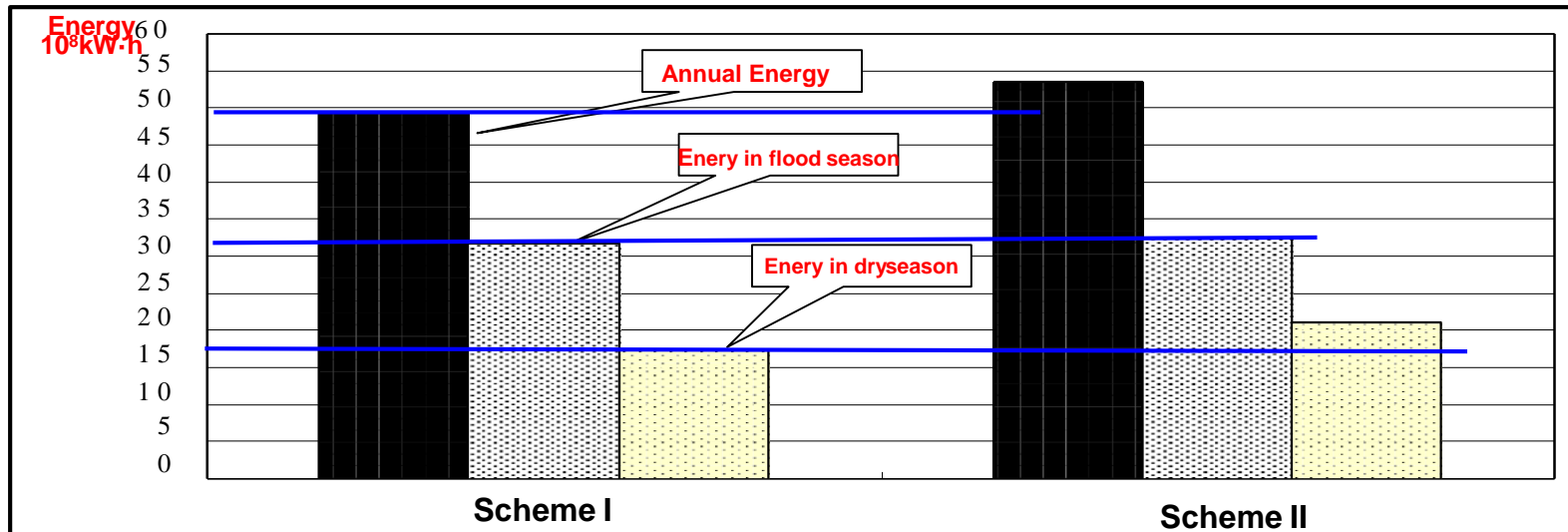
- จากการเปลี่ยนแปลงระดับน้ำและการไหลของแก่งผาไดมีการเตรียมแนวทางไว้สองแนวทาง เพื่อการเปรียบเทียบทั้งด้านเทคนิคและเศรษฐศาสตร์ของโครงการ คือ
 - แนวทางที่ ๑: ค่าระดับน้ำที่ ๓๔๐ ม.รทก. ในฤดูน้ำหลาก และ ๓๓๕ ม.รทก. ในฤดูแล้ง
 - แนวทางที่ ๒: ค่าระดับน้ำที่ ๓๔๐ ม.รทก. ในทุกฤดูกาล

Elevation(m)

ผลจากการเปรียบเทียบการผลิตกระแสไฟฟ้า ที่ค่าระดับน้ำสูงสุดในสองแนวทาง*

- เมื่อพิจารณาประเด็นการผลิตกระแสไฟฟ้า การดำเนินการผลิตกระแสไฟฟ้าในฤดูแล้งที่ค่าระดับน้ำ ๓๔๐ ม.รทก. จะผลิตกระแสไฟฟ้าได้เพิ่มขึ้นมากกว่าการดำเนินการที่ ๓๓๕ ม.รทก. ๓๗๐ GW·h (๓๗๐ ล้านยูนิต)
- เมื่อพิจารณาประเด็นทางวิศวกรรม ความแตกต่างระหว่างสองแนวทาง* จะไม่แตกต่างกันนัก

* แนวทางที่ ๑: ค่าระดับน้ำที่ ๓๔๐ ม.รทก. ในฤดูน้ำหลาก และ ๓๓๕ ม.รทก. ในฤดูแล้ง
แนวทางการที่ ๒: ค่าระดับน้ำที่ ๓๔๐ ม.รทก. ในทุกฤดูกาล

ผลจากการเปรียบเทียบการผลิตกระแสไฟฟ้า ที่ค่าระดับน้ำสูงสุดในสองแนวทาง(ต่อ)

เมื่อพิจารณาผลกระทบต่อน้ำแกว น้ำอิงและเชียงของ พบว่าผลกระทบจากทั้งสองแนวทาง
นั้นเหมือนกัน และระดับน้ำในพื้นที่ดังกล่าวมีการเปลี่ยนแปลงเล็กน้อย ไม่ว่าจะมีการ
ก่อสร้างโครงการไฟฟ้าพลังน้ำ เขื่อนปากแบงหรือไม่

Item	P=๕๐% ($Q_m = ๑๑๖๐๐\text{m}^3/\text{s}$)			P=๒๐% ($Q_m = ๑๔๙๐๐\text{m}^3/\text{s}$)			P=๑๐% ($Q_m = ๑๗๐๐๐\text{m}^3/\text{s}$)			P=๕% ($Q_m = ๑๘๙๐๐\text{m}^3/\text{s}$)		
	WL . with PB	WL. w.o. PB	Diff.	WL . with PB	WL. w.o. PB	Diff.	WL . with PB	WL. w.o. PB	Diff.	WL . with PB	WL. w.o. PB	Diff.
น้ำแกว	๓๔๗.๙๐	๓๔๗.๔๘	๐.๔๒	๓๕๐.๒๗	๓๕๐.๒๕	๐.๐๒	๓๕๑.๗๒	๓๕๑.๗๒	๐	๓๕๓.๐๓	๓๕๓.๐๓	๐
น้ำอิง	๓๔๙.๖๔	๓๔๙.๓๗	๐.๒๗	๓๕๒.๐๒	๓๕๒.๐๐	๐.๐๒	๓๕๓.๕๒	๓๕๓.๕๒	๐	๓๕๔.๗๙	๓๕๔.๗๙	๐
เชียงของ	๓๕๑.๒๙	๓๕๑.๑๕	๐.๑๔	๓๕๓.๔๖	๓๕๓.๔๕	๐.๐๑	๓๕๔.๙๗	๓๕๔.๙๗	๐	๓๕๖.๒๒	๓๕๖.๒๒	๐

* แนวทางที่ ๑: ค่าระดับน้ำที่ ๓๔๐ ม.รทก. ในฤดูน้ำหลาก และ ๓๓๕ ม.รทก. ในฤดูแล้ง
แนวทางที่ ๒: ค่าระดับน้ำที่ ๓๔๐ ม.รทก. ในทุกฤดูกาล

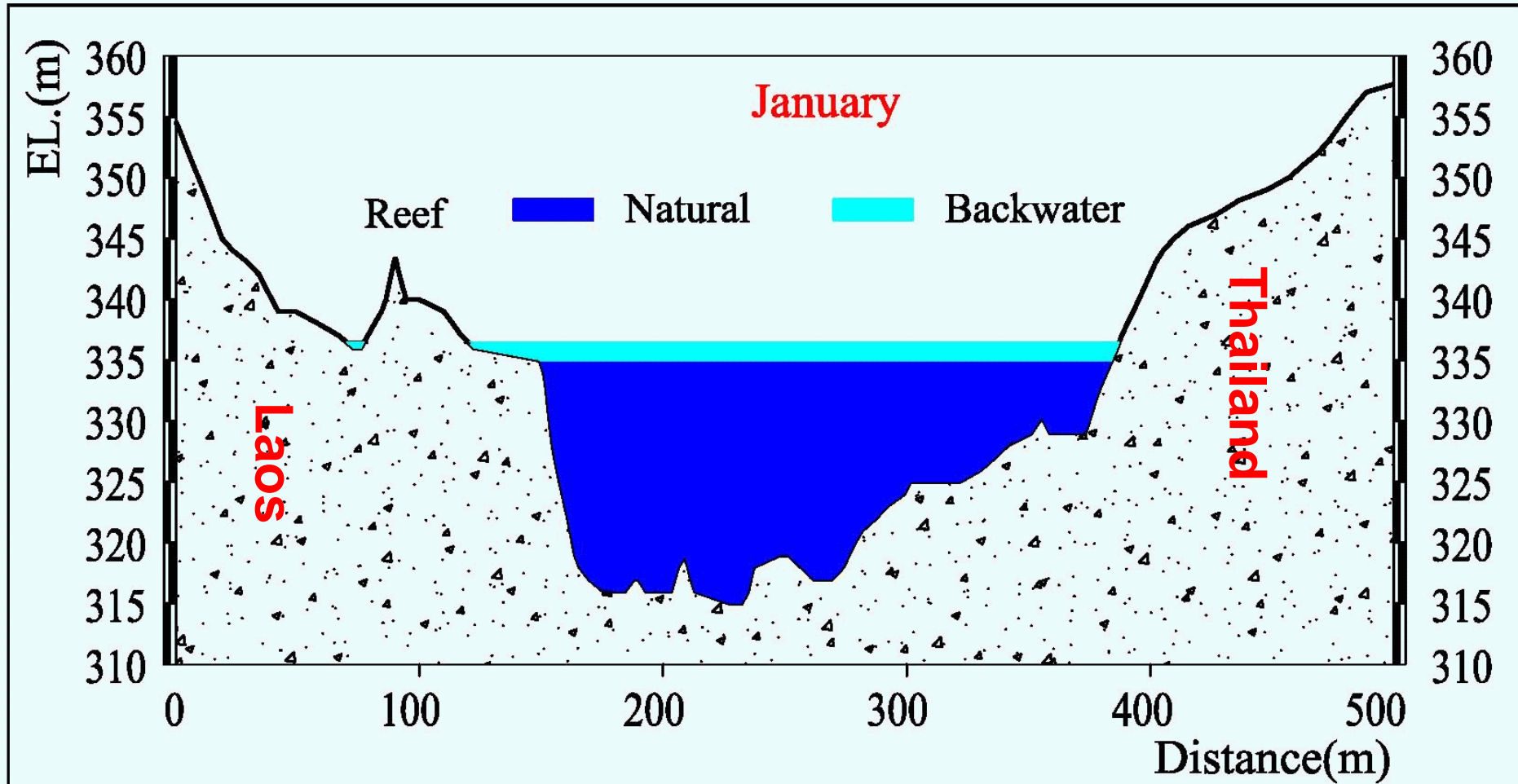
ผลจากการเปรียบเทียบการผลิตกระแสไฟฟ้า ที่ค่าระดับน้ำสูงสุดในสองแนวทาง*(ต่อ)

- ค่าระดับน้ำรายเดือนเปลี่ยนแปลงโดยเฉลี่ยอยู่ที่แก่งผาได สำหรับแนวทางที่ ๑* มีความคล้ายคลึงกับสภาพธรรมชาติ และพิจารณาผลกระทบของโครงการต่อประเทศไทย แนวทางที่ ๑* ดีกว่าแนวทางที่ ๒*
- สำหรับแนวทางที่ ๑* การเปลี่ยนแปลงค่าระดับน้ำสามารถแสดงได้ ดังรูปถัดไป ทั้งภายใต้เงื่อนไขตามธรรมชาติหรือจากโครงการ

* แนวทางที่ ๑: ค่าระดับน้ำที่ ๓๔๐ ม.รทก. ในฤดูน้ำหลาก และ ๓๓๕ ม.รทก. ในฤดูแล้ง

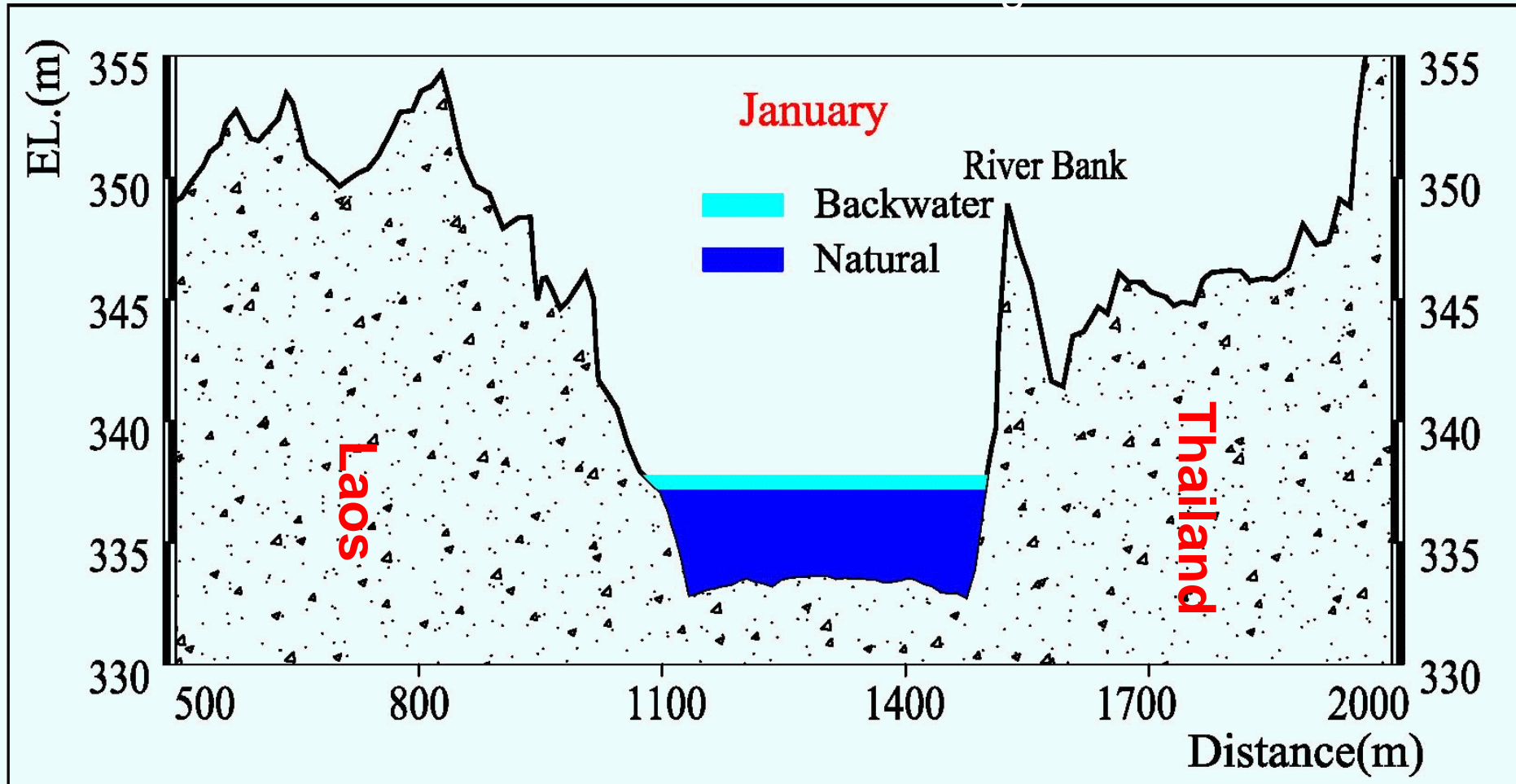
แนวทางที่ ๒: ค่าระดับน้ำที่ ๓๔๐ ม.รทก. ในทุกฤดูกาล

การเปลี่ยนแปลงค่าระดับน้ำจากการดำเนินงานในแนวทางที่ ๑* แก่งผาได

* แนวทางที่ ๑: ค่าระดับน้ำที่ ๓๔๐ ม.รทก. ในฤดูน้ำหลาก และ ๓๓๕ ม.รทก. ในฤดูแล้ง

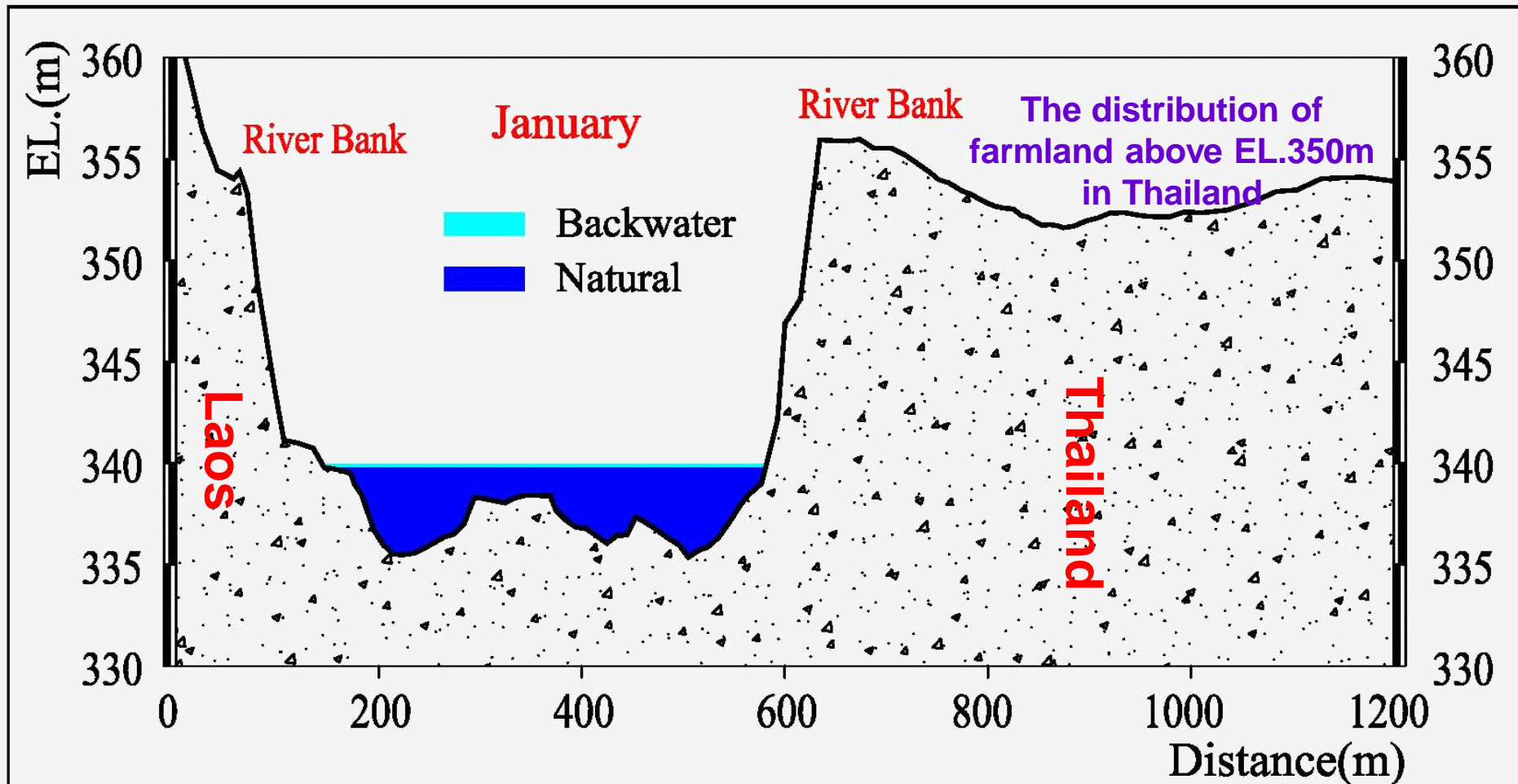
การเปลี่ยนแปลงค่าระดับน้ำจากการดำเนินงานในแนวทางที่ ๑* (ต่อ) น้ำาว

* แนวทางที่ ๑: ค่าระดับน้ำที่ ๓๔๐ ม.รทก. ในฤดูน้ำหลาก และ ๓๓๕ ม.รทก. ในฤดูแล้ง

การเปลี่ยนแปลงค่าระดับน้ำจากการดำเนินงานในแนวทางที่ ๑* (ต่อ) น้ำอิง

The water levels at planning river

* แนวทางที่ ๑: ค่าระดับน้ำที่ ๓๔๐ ม.รทก. ในฤดูน้ำหลาก และ ๓๓๕ ม.รทก. ในฤดูแล้ง

ผลจากการเปรียบเทียบการผลิตกระแสไฟฟ้า ที่ค่าระดับน้ำสูงสุดในสองแนวทาง(ต่อ)

- แนวทางทั้งสอง*สามารถรักษาสภาพธรรมชาติส่วนใหญ่ในพื้นที่บริเวณชายแดนลาว-ไทยและทัศนียภาพของแก่งผาไดได้ แต่แนวทางที่ ๒*(ระดับน้ำสูงขึ้นในฤดูแล้ง)จะไม่ได้เท่าแนวทางที่ ๑*
- ดังนั้น ค่าระดับเก็บน้ำสูงสุด(FSL) ควรจะกำหนดที่ ๓๔๐ ม.รทก. โดยการดำเนินงานจะกระทำที่ค่าระดับ ๓๔๐ ม.รทก. ในฤดูน้ำหลาก และ ๓๓๕ ม.รทก. ในฤดูแล้ง

* แนวทางที่ ๑: ค่าระดับน้ำที่ ๓๔๐ ม.รทก. ในฤดูน้ำหลาก และ ๓๓๕ ม.รทก. ในฤดูแล้ง

แนวทางที่ ๒: ค่าระดับน้ำที่ ๓๔๐ ม.รทก. ในทุกฤดูกาล

แนวทางอื่น

- การตั้งค่าระดับน้ำที่ไม่สามารถนำมาใช้การได้หน้าเขื่อน(Dead Storage) พิจารณาจากสองปัจจัยคือรูปแบบโครงสร้างไฮดรอลิกหลัก และความยืดหยุ่นในการทำงานของอ่างเก็บน้ำ เมื่อค่าระดับ FSL ถูกปรับไปที่ ๓๔๐ ม.รทก. และค่าระดับน้ำในฤดูแล้งถูกปรับไปที่ ๓๓๕ ม.รทก. ค่าระดับน้ำที่ไม่สามารถนำมาใช้การได้จะต้องถูกปรับตามไปที่ ๓๓๔ ม.รทก.
- ค่าระดับน้ำเหนือเขื่อนเพื่อการเดินเรือต่ำสุดและค่าระดับน้ำที่ไม่สามารถนำมาใช้การได้จะมีค่าเดียวกันที่ ๓๓๔ ม.รทก. ซึ่งเมื่อเทียบกับค่าระดับที่ FSL และ ค่าระดับน้ำท่วมเหนือเขื่อนจากคาบการเกิดซ้ำ(Return period)ในรอบสามปี($T_r=3$) ค่าที่มีค่ามากที่สุดจะถูกนำมาใช้เป็นระดับน้ำสูงสุดเพื่อการเดินเรือ ซึ่งก็คือ ๓๔๐ ม.รทก.

ขนาดกำลังผลิตติดตั้ง

ขนาดกำลังผลิตติดตั้ง

- ปัจจัยหลักสำหรับการพิจารณากำลังผลิตติดตั้งมีดังต่อไปนี้
 - ชนิดของกังหันน้ำ, ความจุของหน่วยการผลิต และเงื่อนไขการขนส่ง
 - ชนิดของกระแสไฟฟ้าออก
 - อุปทานของตลาดและลักษณะโหลด (load characteristics) ในพื้นที่ตลาด
 - เงื่อนไขของภูมิประเทศและลักษณะทางธรณีวิทยารวมถึงแผนผังโครงสร้างทางไฮดรอลิกซ์
 - ดรรชนีของพลังงานไฟฟ้าพลังน้ำของโครงการ
 - และเศรษฐกิจ
- ทิศทางของกำลังผลิตติดตั้งเช่น ๗๔๑ เมกะวัตต์ (๑๓ x ๕๗ เมกะวัตต์) ๗๙๘ เมกะวัตต์ (๑๔ x ๕๗ เมกะวัตต์) ๘๕๕ เมกะวัตต์ (๑๕ x ๕๗ เมกะวัตต์) ๙๑๒ เมกะวัตต์ (๑๖ x ๕๗ เมกะวัตต์) ๙๖๙ เมกะวัตต์ (๑๗ x ๕๗ MW) และ ๑,๐๒๖ เมกะวัตต์ (๑๘ x ๕๗MW) ได้รับการพิจารณาศึกษาเพื่อเปรียบเทียบ

ผังโครงการ

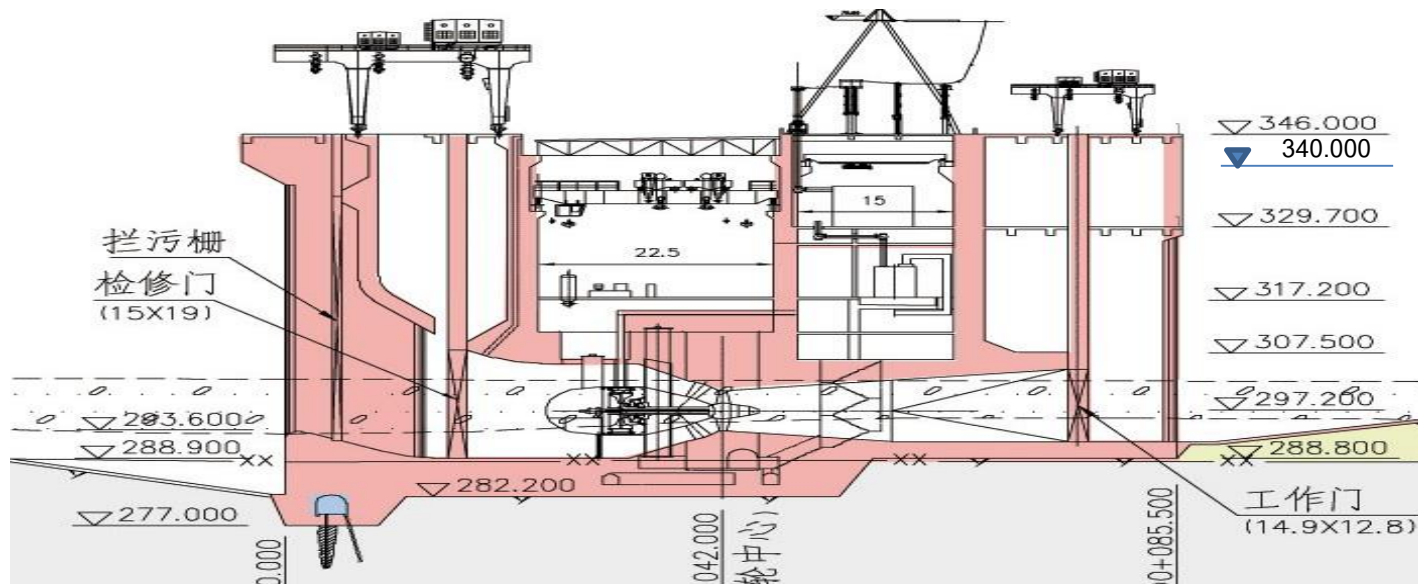

ผังโครงการ

โรงผลิตกระแสไฟฟ้า

- กำลังผลิตติดตั้งแบบกระเปาะ จำนวน ๑๕ หน่วยผลิต โดยแต่ละหน่วยมีกำลังผลิต ๕๗MW รวม ๘๕๕ MW

ระยะเวลาในการก่อสร้าง

ระยะเวลาในการก่อสร้างทั้งหมด

๖๓ เดือน

ระยะเวลาในการเตรียมการ

๒๐ เดือน

ระยะเวลาที่ใช้ในการก่อสร้างโครงสร้างหลัก

๒๕ เดือน

สามารถเริ่มเดินเครื่องปั่นไฟฟ้าเครื่องแรกได้ภายใน

๔๕ เดือน นับจากเริ่มการก่อสร้างโครงการ

ขอบคุณครับ

